מגילה נקראת פרק ראשון מגילה ה.

שמחה אינה נוהגת אלא בזמנה אמר רב [א]מגילה בזמנה קורין אותה אפי' ביחיד שלא בזמנה בעשרה רב אסי אמר בין בזמנה בין שלא בזמנה בעשרה [ב]הוה עובדא וחש ליה רב להא דרב אסי ומי אמר רב הכי והאמר רב יהודה בריה דרב שמואל בר שילת משמיה דרב פורים שחל להיות בשבת ערב שבת זמנם ערב שבת זמנם והא שבת זמנם הוא אלא לאו הכי קאמר שלא בזמנם כזמנם מה זמנם אפי' ביחיד אף שלא בזמנם אפילו ביחיד לא לענין מקרא מגילה בעשרה אלא מאי ערב שבת זמנם לאפוקי מדרבי דאמר [ג]הואיל ונדחו עיירות ממקומן ידחו ליום הבניסה [ד] הא קמ"ל דערב שבת זמנם הוא: **מתני'** [ג]אי זו היא עיר גדולה כל שיש בה עשרה בטלנין פחות מכאן הרי זה כפר באלו אמרו מקדימין ולא מאחרין אבל זמן עצי כהנים [ה] ותשעה באב חגיגה והקהל מאחרין ולא מקדימין [ו]אע"פ [ז] שאמרו מקדימין [א] ולא מאחרין מותרין בהספד ובתענית ומתנות לאביונים [ח]א"ר יהודה [ט]אימתי מקום שנכנסין בשני ובחמישי אבל מקום שאין נכנסין לא בשני ולא בחמישי אין קורין אותה אלא בזמנה: **גמ'** תנא עשרה בטלנין שבבית הכנסת: באלו אמרו מקדימין ולא מאחרין: מ"ט אמר רבי אבא אמר שמואל אמר קרא [י]ולא יעבור ואמר רבי אבא אמר שמואל [יא]מנין שאין מונין ימים לשנים שנא' [ב]לחדשי השנה חדשים אתה מונה לשנים ואי אתה מונה ימים לשנים ורבנן [ג] דקיסרי משום ר' אבא אמרו [ד]מנין שאין מחשבין שעות לחדשים שנא' [ה]עד חדש ימים ימים אתה מחשב לחדשים ואי אתה מחשב שעות לחדשים: אבל זמן עצי כהנים ותשעה באב וחגיגה והקהל מאחרין ולא מקדימין: [ו]תשעה באב אקדומי פורענות לא מקדמי [ז]חגיגה [ח]והקהל משום דאכתי לא מטא זמן חיובייהו תנא חגיגה וכל זמן חגיגה מאחרינן בשלמא חגיגה דאי מיקלע בשבתא מאחרינן לה לבתר שבתא אלא זמן חגיגה מאי היא אמר רב אושעיא הכי קאמר חגיגה בשבת ועולת ראייה אפילו ביו"ט דזמן חגיגה מאחרין מני ב"ש היא דתנן [ט][ב"ש אומרים] מביאין שלמים ביו"ט ואין סומכין עליהן אבל לא עולות וב"ה אומרים [י]מביאין שלמים ועולות וסומכין עליהן רבא אמר חגיגה כל זמן חגיגה מאחרין מפי לא דתנן [יא]מי [יב]שלא חג ביו"ט הראשון של חג חוגג והולך את כל הרגל כולו ויום טוב האחרון של חג [יג]עבר הרגל ולא חג אינו חייב באחריותו רב אשי אמר חגיגה וכל זמן חגיגה מאחרין [יד]ואפי' עצרת דחד יומא מאחרין דתנן מודים שאם חל [טו]עצרת להיות בשבת שיום טבוח אחר השבת אמר רבי אלעזר אמר רבי חנינא רבי נטע נטיעה בפורים ורחץ

עזרה: **ולא מקדימין.** טעמא מפרש בגמרא: **גמ' עשרה בטלנין.** שבבית הכנסת שהן בטלים ממלאכתן ויחושים משל לצור כדי להיות מצוין בתפלה בבית הכנסת דאמר מר במסכת ברכות (דף י:) כיון שבא הקב"ה בבית הכנסת ואינו מוצא שם עשרה וכו': **מנין שאין מונין ימים לשנים.** כגון דאמר קונם יין שאני טועם לשנה מונה י"ב חדש מיום ליום ואם נדר בחודש ניסן אסור עד חודש ניסן הבא אע"פ שעדיין יש י"ח יום שימות החמה יתירין על ימות הלבנה או בפעמים שאנו עושין חדשים חסרין: **שעות לחדשים.** כגון האומר זה נזיר עד חדש זה והיה חדש חסר וכא מתחשבינן ליום כ"ט אין אומרים עדיין הוא בתוך החדש שהרי חדשה של לבנה כ"ט יום ומתלה: **אכפי לא מטא זמן חיובייהו.** ואם יקדימוה לא יצאו ידי חובתן וכן עני הבאים שקבוע להן זמן קבוע בנדרים: **בשלמא חגיגה.** דקתני מאחרים אי איקלע בשבת: **אפילו ביום טוב דזמן חגיגה הוא.** שמותר להקריב שלמי חגיגה ואפילו הכי מאחרין עולת ראייה עד מולו של מועד. והכי משמע ליצאת דבריית חגיגה מאחרין ועוד יש דבר אחר שהגיע זמנו מאחרין אותו יום אף שהוא זמן חגיגה ואיתו זו עולת ראייה שהיא חובת רגל דכתיב לא יראו פני ריקם (שמות כג) ואחרינן במסכת חגיגה (דף ו.) לא יראו פני ריקם בעולות חבמים ואפ"ה בי"ט לא קרבה וב"ש היא דאמרי אין מקריבין בי"ט עולה היכולה לבא למחר ואפילו היא חובת הרגל: **מביאין שלמים בי"ט.** שהן מאכל אדם בי"ט וכתיב אך אשר יאכל לכל נפש (שמות יב): **ואין סומכין עליהן.** שהסמיכה שבהם היא דתנן (בבא דף ט:) אלו הן מסוח שבהם לא רוכבין על גבי בהמה ועל אלו שיקריבו בי"ט יסמכו מתחמול דלית להו לבית שמאי תכף לסמיכה שחיטה[כ]: **אכל לא עולות.** אין מביאין דקבני לכם ולא לגבוה: **וכיון דלא אומרים מביאין שלמים ועולות.** ומה אני מקיים לכם לכם ולא לגבוה: **רב אמר אמר חגיגה כל זמן שנאמרה בו חגיגה מאחרין.** אם בא בשבת ואפילו עצרת שאינה אלא יום אחד שלמועד יש לה כל שבעה ועדיין יש לה זמן ליקרב: **ומודין בעצרת שחל להיות בשבת.** בתמכת חגיגה (דף ח.) נחלקו בעצרת שחל להיות בערב שבת בית שמאי אומרים עולות. אין מביאין אלא עולת ראייה ושלמי חגיגה קריבין בשבת וממתין ליום טובה אחר השבת אלמא יש תשלומין בעצרת: נקרוזה

הוה עובדא וחש ליה רב להא דרב אסי. מכל מקום הלכתא כוותיה דרב דהא ר' יוחנן (ג) אימתא כוותיה פרק שני (דף יט:) דקאמר הקולא במגילה הכמוהה בין הכתובים [ד](יאמ) ומסיק הא בימיה הא בזמנו אלמא אקורין אותה ביחיד וכן הלכה דרב ור' יוחנן הלכה כרבי יוחנן וכ"ש הכא דקיימו כמה שיטתא ועוד דרב אסי תלמיד דרב הוה [ה]ורבינו יוסף מיס ירושלים פסק דאף ביחיד צריך לגרוע וכן נמצא בתוספתא רש"י שהשיב נראה בעיני דלא שנא יחיד ולא שנא צבור אחד מבכר ואחרים שומעין וכן נראה לומר מאחר שהוכחנו קיימתה ביחיד [ו]אי איתא שאין בה ברכה [ביחיד] הוה ליה לפרושי (לקמן כא:) מאי [ז]מבכר דאמר בצבור: **עולת ראייה אפי' בי"ט מאחרין.**

הקשה הר"ר אלחנן מהא דאמרינן פרק קמא דביצה (דף יב. ותס) הטוחנו עולת נדבה בי"ט לוקה ומסיק דאמר לך מני בית שמאי היא וכו' וקשה ממאי לא מני עולת ראייה דהוי רבותא טפי דאף על גב דהוי צורך י"ט לוקה אלמא דב"ש ואין לומר דלהכי נקט עולת נדבה לאסמויעינן דאפילו הכי שרו בית אלא זה אינו דהא בפרק שני דתמיד (דף יט. ותס) מוכח בהדיא דלא נחלקו ב"ה על [ח]עולה [ט][שאינה] של י"ט דודאי אימה קריבה בי"ט וכן קשה ממאי נקט עולת נדבה וי"ל דלהכי נקט עולת נדבה למידק הא שלמי נדבה אינו לוקה כיון דאיכא בהו צורך אוכל נפש אבל איסורא מיהא איכא משום דכתיב לכם:

ומקן

מנין משפט נר מצוה

בבא א מיי' פ"ט מהל' מגילה הלכה ז: סמג עשין ד
טוש"ע א"ח סי' תכ"ג סעיף ד:
בבו ב מיי' שם הלכה ח סמג שם:
בבי ג מיי' שם פ"ב הלכה יג:
בבא ד מיי' שם פ"ט הלכה ח:
בבב ה מיי' פ"ט מהל' קידוש החודש הל' ב (וסי"ב מהלכות נדרים טוש"ע יו"ד סי' רכ סעיף ד ה ו):
ו (מיי' פ"ט מהלכות קידוש החודש הלכה ח):
ל ז מיי' פ"ב מהלכות תענית הלכה ה סמג עשין ג טוש"ע א"ח סי' תקנ סעיף ג וסי' תקנב סעיף י:
לא ח מיי' פ"ט מהלכות מגילה הלכה ח:
לב ט מיי' שם פ"ב הל' ז:
לג י מיי' שם פ"ט הלכה ח ט:
לד כ מיי' שם הלכה ד [ז]:
לה ל מיי' שם הל' ו:
לו מ מיי' שם הל' ז:

רבינו חננאל

שמחה, שהיא שעדות פורים, לא תהא אלא בזמנה שהוא יום י"ד ויום ט"ו באדר. אמר רב מגילה בזמנה, כלומר בי"ד, קורין אותה אפילו ביחיד. שלא בזמנה, כגון י"א י"ב י"ג שמקדימין ליום הבניסה, אין קורין אותה אלא בעשרה. וקיימא לן כרב. דהא ר' יוחנן אמר בפירוש בפירקין דקמא הקורא במגילה הכתובה כין הכתובים לא יצא, לא אמרו אלא בציבור, לאו מכלל דסביר ליה שקורין אותה ביחיד. רב אסי אמר אפילו בזמנה בעשרה. הוה עובדא וחש לה רב ולא קראה בזמנה אלא בעשרה, כדב אסי. ואקשינן ומי אמר רב שלא בזמנה קורין אותה בעשרה, כלומר הקורין אותה ביום הבניסה כגון הכפרים וכיוצא בהן, אין קורין אותה אלא בעשרה. והאמרינן משמיה דרב פורים שחל להיות בשבת ערב שבת זמנם, ערב שבת זמנם והא שבת זמנם, ופרקינן הכי קאמר ערב שבת שהוא שלא בזמנו של קריאת המגילה קורין אותה כזמנו, מה זמנו אפילו ביחיד כך שלא בזמנו אפילו ביחיד. ודחינן לא לענין מקרא מגילה, בעשרה, ושלא בזמנה היא. ואלא מאי ערב שבת זמנם, כלומר שקורין בערב שבת המגילה כאילו זמנם הוא, ולאפוקי מדרבי דאמר כל הנידחין ידחו ליום הבניסה, קא"מ דערב שבת זמנם. ואף על גב דחש לה רב להא דרב אסי, קיימא לן כרב דאמר אפילו ביחיד. תלמוד ארץ ישראל ר' בא בשם ר' יהודה כל שאמרו חכמים ידחה ממקומו ויקרא ולבבר בעשרה. ואנן חמיין דבנן קורין אפילו ביחיד. הילכך קורין השתא אפילו ביחידי [דהא קורין המגילה בי"ד ובט"ו שהוא זמנה (אפילו ביחידי)]. ועוד האמר ר' בא אנן חמיין דבנן קורין אפילו ביחיד, וקיימא לן כעשה רב. מר רב צמח זצ"ל כתב בשליח ציבור הקורא את המגילה שקורא וכוזרן כספר תורה. ורבנו האי זצ"ל א"מר מנהגא דחזינא קורא דפושט כאיגרת, אבל קורא וכוזרן כספר תורה לא חזי לנא. (לתלמודינו). **מתני'** איזהו עיר גדולה כו'. תנא עשרה בטלנין בכנסת פחות מיכן הרי זה כפר. ירושלמי עשרה בטלנין בכנסת ממלאכתן. ג) אמר ר' יהודה כגון אנו שאנו צריכין (לתלמודינו). תאני כפר שאין בו עשרה תקנתו קלקלתו (ועשאה כעיר. באילו אמרו מקדימין וכולי. [פיר'] קריאת מגילה וחרומת שקלים, דכתיב ולא יעבור. אבל סעודת פורים

ד) מיהלמי לפניו לאיזה כגון אם אין נכיסן לתלמודיו ע"כ בתפרש ואלו בני רבינו שלמו נכיסן נוסה יוחר יתרון.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com